

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/394/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113215301
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113215301.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a. s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, v konaní zastúpenom Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s. r. o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti odporcovi W. P., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom X. XX, I. I., toho času na neznámom mieste, v konaní zastúpenom Oľgou Mlynarčíkovou, zamestnancom Okresného súdu Zvolen, so sídlom J. Kozáčeka 19, Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, v konaní zastúpenom JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, o zaplata 3.334,34 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/204/2013-80 zo dňa 17. 02. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania **m e n í t a k**, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 333,32 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranku, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Odporckyni náhradu trov konania nepriznáva.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť trovy odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 196,56 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Igora Šafranku, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporckyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 31. 05. 2013 domáhal voči odporckyni zaplata sumy 3.334,34 € s príslušenstvom na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 10. 11. 2008 (ďalej len „zmluva“). Navrhovateľ odporckyni na základe zmluvy poskytol spotrebiteľský úver vo výške 3.319,39 €. Odporckyni sa zaviazala splatiť tento úver v 36-tich mesačných splátkach po 123,05 € mesačne. Svoj záväzok však riadne a včas nesplnila. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok navrhovateľ odstúpil dňa 08. 10. 2009 od úverovej zmluvy. Dňa 31. 12. 2009 odstúpenie nadobudlo

účinnosť a dlh odporcu sa stal splatným v celom rozsahu. Okresný súd právny vzťah posúdil ako obchodnoprávny v zmysle ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka. Zároveň poukázal aj na zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania vedľajším účastníkom po posúdení nároku ako práva na vydanie bezdôvodného obohatenia s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Obchodného zákonníka návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol podľa

§ 142 ods. 1 O. s. p., kde odporkyni náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si ich neuplatnila, ani nevyčísliła, vedľajšiemu účastníkovi nepriznal s odôvodnením, že síce účinne vzniesol námietku premlčania, avšak v jeho prípade ide o šablónovite podávané námietky a podania, ktoré obsahujú len výpočet zákonných ustanovení, ktoré v tomto prípade s vecou nesúviseli, nakoľko vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je obchodnoprávny.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd rozhodol, že vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov konania podal odvolanie vedľajší účastník, ktorý poukázal na judikatúru súdov Slovenskej republiky a na účelnosť jeho úkonov vzhľadom na akceptovanie námietky premlčania. Trovy prvostupňového konania si uplatnil za prípravu a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady, vyjadrenie z 05. 09. 2000, režijný paušál, spolu s 20 % DPH vo výške 333,32 €. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie aj navrhovateľ, ktorý ho žiadal zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď tvrdil, že predmetne úverová zmluva nebola uzavretá písomne aj napriek tomu, že navrhovateľ predložil súdu úverovú zmluvu podpísanú zmluvnými stranami. Zároveň namietol aj prihliadnutie na námietku premlčania, pretože podľa navrhovateľa, tento svoje právo mohol uplatniť až 01. 01. 2010 (deň nasledujúci po účinnosti odstúpenia), takže k premlčaniu predmetného záväzku nemohlo dôjsť, vzhľadom na podanie žaloby 31. 05. 2013. Taktiež poukázal na to, že námietku premlčania nevzniesol dlžník, ale vedľajší účastník, a preto navrhovateľ má za to, že na takto vznesenú námietku súd nemôže prihliadať, keďže nebola vznesená v súlade so zákonom. Podľa navrhovateľa, v prípade posúdenia predmetného nároku ako plnenia titulom bezdôvodného obohatenia, s čím navrhovateľ nesúhlasí, by okamihom začatia subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia bol 25. 02. 2014, t. j. moment doručenia predmetného rozsudku, ktorým súd určil, že predmetná úverová zmluva nebola uzatvorená platne. Navrhovateľ je súčasne názoru, že je potrebné prihliadať aj na ustanovenie § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania dlhu, ak možno usudzovať na to, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Navrhovateľ si zároveň uplatnil trovy odvolacieho konania.

Z vyjadrenia vedľajšieho účastníka k odvolaniu navrhovateľa vyplýva, že naďalej zastáva názor, že na právny vzťah bolo potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, a nie Obchodného zákonníka. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, ako aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. 1ÚS 402/2013 zo dňa 19. 06. 2013. Zároveň uviedol, že čo sa týka možnosti vzniesť námietku premlčania vedľajším účastníkom je toho názoru, že ako združenie na ochranu spotrebiteľa je oprávnený takúto námietku premlčania vzniesť, pričom otázka premlčania vznesenej vedľajším účastníkom už bola v prospech vedľajšieho účastníka rozhodnutá, napr. rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/352/2012 zo dňa 14. 03. 2013. Vedľajší účastník si taktiež uplatnil trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu potvrdil ako vecne správny v súlade s § 219 ods. 1 O. s. p. a vo výroku o trovách konania zmenil v zmysle § 220 O. s. p.

Podľa § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Rozhodnutie okresného súdu vo veci samej (zamietnutie návrhu navrhovateľa) bolo potvrdené ako vecne správne, aj keď odvolací súd sa nie v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu. Odvolací súd poukazuje na to, že zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou vznikol na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru dňa 10.

11. 2008, na základe ktorej bola odporkyni poskytnutá výška úveru 100.000,- Sk s mesačnou splátkou 3.707,- Sk s počtom mesačných splátok 36, pričom prvá splátka mala byť uhradená 15. 11. 2008.

Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 692), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Podľa § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 01. 05. 2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V nadväznosti na citáciu vyššie uvedených ustanovení odvolací súd poukazuje na základný zmysel a účel odvolania, ktorým je dosiahnuť preskúmanie rozhodnutia prvostupňového súdu vtedy, keď to zákon umožňuje a v prípade, že v procese jeho preskúmania sa zistia zákonom stanovené dôvody pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, dosiahnuť tiež zrušenie rozhodnutia, proti ktorému bol riadny opravný prostriedok podaný. Zrušenie rozhodnutia napadnutého odvolaním však nesmie byť nikdy samoučelné a pokiaľ by bolo zrejmé, že pri preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia (napr. v dôsledku zmeny v právnom poriadku, ku ktorej medzi časom došlo) by súd, ktorému sa vec zrušila, musel opätovne a rovnako rozhodnúť, nemalo by zrušenie rozhodnutia opodstatnenie.

Pokiaľ by odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci samej a vec vrátil na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované návrhom. Musel by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 01. 05. 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Aj právny vzťah založený Zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzavretej

10. 11. 2008 medzi navrhovateľom a odporkyňou, je preto potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ v konaní bola vznesená námietka premlčania, prvostupňový súd sa ňou musel zaoberať prednostne. Konkrétnym právnym účinkom premlčania je, že dlžníkovi vzniklo oprávnenie vzniesť námietku (dovolať sa) premlčania, a tým spôsobiť zánik veriteľovej možnosti domôcť sa s úspechom na súde premlčaného práva, alebo spôsobiť zánik nároku. V zmysle § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Subjektom, ktorý je oprávnený uplatniť námietku premlčania v zmysle zákona je síce dlžník, ale tento pojem nie je možné vykladať striktno reštriktívne, ale ako subjekt, ktorý má právny záujem na výsledku konania, teda na meritórnom rozhodnutí spôsobiť zánik veriteľovej možnosti domôcť sa s úspechom na súde premlčaného práva a spôsobiť tak prípadne zánik nároku.

Opodstatnenosť samotnej námietky premlčania vznesenej vedľajším účastníkom podľa názoru odvolacieho súdu nie je sporná. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní poukazuje na to, že zmluva uzatvorená medzi navrhovateľom a odporkyňou je platná, pričom navrhovateľ listom zo dňa 08. 10. 2009 odstúpil od zmluvy a odstúpenie nadobudlo účinnosť 31. 12. 2009, v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. V prípade, ak by došlo na základe odstúpenia od zmluvy k zrušeniu zmluvy od začiatku, navrhovateľ by sa mohol domáhať svojho nároku voči odporkyňi len titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za desať rokov od dňa, keď k nemu došlo. V takomto prípade by premlčanie začalo plynúť od 01. 01. 2010 a dvojročná premlčacia lehota by uplynula

01. 01. 2012. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na Okresný súd Banská Bystrica až 31. 05. 2013, aj v tomto ponímaní by nárok navrhovateľa bol premlčaný. Nie je možné stotožniť sa s názorom navrhovateľa uvedeným v odvolaní, že ak by plnenie malo nastať titulom bezdôvodného obohatenia okamihom začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia by bol 25. 02. 2014, t. j. moment doručenia predmetného rozsudku, ktorým súd určil, že predmetná úverová zmluva nebola uzatvorená platne. Absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí ex tunc, t. j. od začiatku a nastáva priamo zo zákona, a aj keď sa jej môže dovolávať každý, kto má na tom právny záujem, nie je potrebné, aby táto neplatnosť bola deklarovaná súdnym alebo iným rozhodnutím orgánu právnej ochrany.

Nakoľko okresný súd vecne správne rozhodol, keď návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu premlčania nároku, odvolací súd rozhodnutie okresného súdu vo veci samej potvrdil.

Odvolací súd na odvolanie vedľajšieho účastníka sa nestotožnil s názorom okresného súdu o nepriznaní náhrady trov prvostupňového konania vedľajšiemu účastníkovi.

Vedľajší účastník má v občianskom súdnom konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého stojí (§ 93 ods. 4 O. s. p.). Podľa § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V zmysle § 25 ods. 1 O. s. p., ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho z ustanovení nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal. Pri zastupovaní je taktiež potrebné prihliadnuť na princíp

tzv. rovnosti zbraní, pričom aj navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou. Ustanovenia § 137 O. s. p. vymenúva trovy konania, medzi ktoré patrí aj náhrada výdavkov právneho zástupcu, ktorý je oprávnený zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Vedľajšiemu účastníkovi tak patrí náhrada trov prvostupňového konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia z hodnoty veci 3.334,34 €, čo predstavuje podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za jeden úkon právnej služby do 01. 01. 2014 odmenu 131,12 € a 7,81 € paušál a od 01. 01. 2014 podľa nového výpočtového základu za jeden úkon právnej služby odmenu 131,12 € a 8,04 € paušál. Vedľajšiemu účastníkovi boli priznané trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby príprava a prevzatie zastúpenia vo výške 131,12 € (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky) a vyjadrenie z 05. 09. 2013 vo výške

131,12 € (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky), ako aj dvakrát režijný paušál po 7,81 € (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky) a 20 % DPH (podľa§ 18 ods. 3 vyhlášky), spolu 333,32 €. V zmysle § 149 ods. 1 O. s. p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania je ten, ktorému bola uložená náhrada trov konania je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov zaplatiť ju advokátovi.

Trovy prvostupňového konania odporkyni nevznikli, preto jej neboli priznané.

Rovnako, odporkyni náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná podľa § 142 ods. 1 O. s. p., nakoľko si trovy konania neuplatnila, osobitné trovy konania jej nevznikli.

Pri výpočte odmeny za právne zastupovanie v odvolacom konaní v rámci zastupovania vedľajšieho účastníka, v rozsahu, kde odvolanie bolo podané len do trov konania s prihliadnutím na principiálnu zásadu, že vo všetkých prípadoch súd rozhoduje rovnako, bolo potrebné ustáliť, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu bolo podané len v rozsahu nepriznanej náhrady trov prvostupňového konania, teda predmetom odvolania bola suma 332,32 € (trovy prvostupňového konania priznané odvolacím súdom), kde podľa § 10 ods. 1 vyhlášky patrí odmena advokátovi za jeden úkon právnej pomoci vy výške 16,60 € a režijný paušál 8,04 €, teda spolu 24,64 €, a následne vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa vo veci samej (za jeden úkon právnej služby § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) vo výške 131,12 € a 8,04 € režijný paušál, teda spolu 139,16 €. K celkovej sume trov odvolacieho konania 163,80 € bola pripočítaná 20 % DPH, takže celkové trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka predstavujú sumu 196,56 €.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.